



Roope Nieminen

Harjoituksia tarkemman bassorum- putyöskentelyn kehittämiseen

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Musiikkipedagogi (AMK)

Musiikin tutkinto-ohjelma

Opinnäytetyö

21.11.2022

Tiivistelmä

Tekijä:	Roope Nieminen
Otsikko:	Harjoituksia tarkemman bassorumpu-työskentelyn kehittämiseen
Sivumäärä:	27 sivua + 1 liite
Aika:	21.11.2022
Tutkinto:	Musiikkipedagogi (AMK)
Tutkinto-ohjelma:	Musiikin tutkinto
Suuntautumisvaihtoehto:	Rummut
Ohjaaja:	Lehtori Jukka Väisänen
Arviointi:	Lehtori Tomi Salesvuo

Opinnäytetyössäni olen koostanut sarjan harjoituksia, joiden tarkoitus on kehittää bassorumpujalan soiton tarkkuutta ja koordinaatiota mahdollisimman tehokkaasti. Työ keskittyy singlepedaalisoittoon ja tuplabasariharjoitukset on rajattu opinnäytetyöstä pois. Usein rumpukirjat ja -oppaat keskittyvät suurelta osin käsitekniikan harjoitteluun. Työni tarkoituksena on tuottaa harjoitusmateriaalia jalkatyöskentelyn kehittämiseen. Ideat näihin harjoituksiin tulivat tarpeesta kehittää omaa soittoa kyseisellä alueella

Harjoituksia on kerätty ja koostettu useilta eri opettajilta sekä muutamista rumpuoppaista ja internetistä. Olen valinnut työhön oman kokemukseni mukaan toimivimmat harjoitukset, sekä niiden variaatiot.

Esittelen työssäni neljä pääharjoitusmetodia. Ensimmäinen basic linear -komppiharjoitus kehittää erityisesti tuplaiskuja ja bassorummun groovea. Single beat combinations -treeni on puolestaan koordinaatioharjoitus. Kolmas metodi eli äänitysharjoitus auttaa sinua huomaamaan ja analysoimaan iskujesi paikkaa paremmin, minkä pohjalta voit tehdä säätöjä soittoosi. Viimeiseen lukuun olen koostanut ns. power-shuffle -harjoituksen sekä ”ilman pedaalin jouta” -treenin. Nämä harjoittavat tehokkaasti bassorumputekniikkaa ja jalan lihaksiston toimintaa.

Avainsanat: Rummut, bassorumpu, koordinaatio, time.

Abstract

Author: Roope Nieminen
Title: Exercises to Develop More Precise Bass Drumming
Number of Pages: 27 pages + 1 appendice
Date: 21 November 2022

Degree: Bachelor of Music Pedagogy
Degree Programme: Music
Specialisation Option: Drum Pedagogy

Supervisor: Jukka Väisänen, MMus
Examiner: Tomi Salesvuori, MMus

My Bachelor's project introduces a collection of exercises to practice time and coordination on the bass drum. The material consists exclusively of single pedal exercises, whereas double pedal playing has been left out of this work. Usually, drum schools tend to concentrate on building hand strength and technique. In my Bachelor's project, I wanted to produce practice material for bass drum training. The idea for this material came from the need to practice time and coordination in my own bass drum playing.

The exercises are collected from various teachers and drum books, as well as from the internet. For this project report, I have selected the ones that have worked best for my playing.

In the report, I introduce four main themes. First, basic linear practice is good for improving double strokes and bass drum groove. Single beat combination exercises focus more on coordination. The third method, recording, helps you to analyze the timing of your strokes, and adjust your playing. The last chapter consists of the "power-shuffle" and "without pedal spring" exercises. They are good for bass drum technique and foot muscle practice.

Keywords: Drums, bass drum, kick drum, coordination, time

Sisällys

1	Johdanto	6
1.1	Opinnäytetyön kysymykset	7
1.2	Työtapa	7
2	Soiton koordinaation ja tarkkuuden oppiminen, mikä on hyvä oppimateriaali	7
3	Bassorumpu	8
3.1	Rummun koko	9
3.2	Kalvon kireys ja vire	9
3.3	Pedaali ja sen asetukset	10
3.4	Dempin määrä ja asemointi bassorummun sisällä	10
3.5	Soittotyylit ja tavoiteltava soundi	11
3.6	Mikrofoniaukko ja sen sijainti	11
3.7	Nuija kalvoon vai irti	12
4	Jalan soittoasento ja soittotekniikat	12
4.1	Heel-toe -tekniikka	13
4.2	Slide-tekniikka	14
5	Time-käsitys ja sen treenaaminen sekä tekniikan monipuolisuus	14
6	Bassorumpu-harjoitukset ja niiden harjoittelu	15
7	Basic linear -fraasit	16
7.1	Virveli-basariharjoituksena	17
7.2	Hihat-jalka mukaan	17
7.3	Komppiharjoituksena	18
8	Single-beat -combinations	18
8.1	Jalkaostinato 1	19
8.2	Jalkaostinato 2	20
8.3	Aksentit käsille	20
9	Logic-treenaus ja äänitysohjelman hyödyntäminen	20
9.1	Snareroll-variaatio	22

10	Bonus: Power-shuffle- ja "ilman pedaalin joususta" -harjoitus	23
	10.1 Power-shuffle	23
	10.2 Ilman joususta -treeni	23
11	Pohdinta	24
	Lähteet	26
	Liitteet	28

1 Johdanto

Opinnäytetyössäni esittelen harjoituksia, joita olen itse suunnitellut ja käyttänyt bassorummun harjoittelussa. Olen kerännyt materiaaleja useista lähteistä ja monilta opettajilta, sekä testannut ja koostanut niistä mielestäni toimivimmat harjoituspaketiksi (luvut 7-10). Käyn erikseen läpi muutamia teknisiä harjoituksia ja time-harjoituksia. Puhun tässä työssä ainoastaan singlepedaalisoitosta, enkä käy tuplabasarisoiton kannalta asiaa läpi. Toki samoja harjoituksia voi soveltaa myös siihen.

Olen välillä miettinyt, minkä takia useimmat rumpuopetuskirjat keskittyvät lähes pelkästään rumpalin käsien treenaukseen ja käsitekniikkaharjoituksiin. Bassorumputekniikasta on verrattain vähän kirjoitettua informaatiota ja tutkimusta saatavilla, mikä on ollut välillä turhauttavaakin. Ajattelisin tämän johtuvan pitkälti siitä, että rumpusetti on suhteellisen tuore keksintö instrumenttien maailmassa. Tämän vuoksi bassorumputekniikasta ei vielä ole olemassa tarpeeksi dataa, jotta voitaisiin sanoa, mikä tekniikka on paras, tai parempi / huonompi kuin jokin toinen tekniikka. Käsillä on rummutettu aikojen saatossa jo niin pitkään, että siihen ovat muodostuneet selkeämmät, hyviksi todetut tyyli- ja tekniikat. Bassorummun soitossa settirumpaleilla on usein jokaisella ihan ”oma tekniikka”, jos sitä on edes erikseen harjoiteltu. Usein on sen sijaan vain ”soiteltu” menemään sen kummempia tutkimatta. Tähän ongelmaan olen yrittänyt perehtyä ja tutkia sitä syvemmin.

Itselläni on ollut jo pidemmän aikaa tietynlainen pakkomielle bassorummun iskun paikasta ja tarkkuudesta komppisoitossa. Tämä kumpuaa ongelmista omassa soitossani, joita olen halunnut kehittää. Välillä on tuntunut ikään kuin kädet ja jalat soittaisivat eri groovessa, eikä yhteistä ”pocketia” eli ”taskua” eli tiukkuutta oikein tahdo löytyä. Tämän myötä aloin keräilemään paljon erilaisia bassorumputekniikka- ja tarkkuusharjoituksia. Olen näitä muutaman vuoden ajan testaillut ja todennut sen myötä työssäni esiteltävät harjoitteet minulle toimiviksi. Uskon, että näistä on apua myös muillekin rummunsoittoa harjoitteleville.

1.1 Opinnäytetyön kysymykset

Opinnäytetyössäni pohdin mm. seuraavia keskeisiä kysymyksiä:

Millaiset harjoitusmenetelmät kehittävät bassorumpun soiton tarkkuutta ja koordinaatiota?

Miten opinnäytetyöhön valituissa neljässä harjoitusmenetelmässä varioidaan bassorumpua monipuolisesti?

Miten logic-treenaus kehittää basarisoittoa?

Miten Basic-linear -harjoitus kehittää basarisoittoa?

Miten Single-beat combinations -harjoitus kehittää basarisoittoa?

Miten Power Shuffle -harjoitus kehittää basarisoittoa?

Millaiset neljä harjoitusta on valittu bassorumpuharjoitteluun?

Mikä merkitys neljällä harjoituksella voi olla bassorumpun soiton oppimisessa?

1.2 Työtapa

Kävin läpi eri opettajilta urani varrella saamiani harjoituksia, joista olen kokenut olevan minulle hyötyä. Kerron työssäni niiden sovelluksista tarkemmin luvuissa 7-10 ja analysoin niiden tehokkuutta harjoituksina. Bassorumpun tarkkuuden treenaamisesta suoranaisesti löytyy yllättävän vähän kirjoitettua tietoa, minkä vuoksi työni on suurelta osin omia havaintojani harjoitusten varioimisesta. Suurin osa kirjoitetusta lähdetiedosta perustuu bassorumpun soundin tutkimiseen, mitä en tässä työssä käy tarkemmin läpi. Eri jalkatekniikoista taas löytyy jonkin verran informaatioita ja niitä käytän tässä työssä lähteinä.

2 Soiton koordinaation ja tarkkuuden oppiminen, mikä on hyvä oppimateriaali

Luvuissa 7-10 esittelen harjoituksia, jotka muodostavat oppimateriaaliharjoituskokonaisuuden. Mielestäni hyvä oppimateriaali on selkeä ja helposti ymmärrettävä nuottikuva- tai video/ääniharjoitus. Se on hyväksi ja toimivaksi todettu esimerkiksi testaamalla tai kokemuksen kautta. Hyvää harjoitusta voi varioida eri

tarpeisiin. Pysin tässä työssä esittelemään muutaman tällaisen harjoituksen, mitkä olen todennut tehokkaiksi.

Olen jakanut harjoitukset lukuihin 7-10. Luvut voidaan nähdä harjoittelumetodeina, joita voidaan alaluvuissa tarkentaa tietyntylaisiin harjoituksiin ja nuottikuviin. Niiden jälkeen käydään läpi harjoituksen eri tarkoituksia ja osia, sekä nuottikuvaa ja variaatioita. Näistä erillisistä komponenteista koostuu bassorumputekniikan harjoitusmetodi.

Seuraavissa luvuissa esittelen variaatioita eri bassorumpuharjoituksista. Tässä yhteydessä variointi eli muuntelu tarkoittaa sitä, että yhtä nuottikuvaa tai harjoitusta muokataan hieman erilaiseksi ja käydään uudestaan läpi. Tällä tavoin yhdestä harjoitteesta saadaan paljon enemmän irti. Voidaan esimerkiksi pitää harjoituksessa mainittu jalkakuvio samana, mutta muuttaa käsijärjestystä. Tämä kehittää soittajan koordinaatiota.

3 Bassorumpu

Bassorummun soittoon vaikuttaa moni muuttuja, kuten esimerkiksi:

- rummun koko
- kalvojen kireys ja vire
- pedaali ja sen asetukset
- dempin määrä, eli rummun sisällä oleva materiaali ja sen asemointi
- käytettävä soittotekniikka
- soitettava musiikkityyli ja siinä tavoiteltava soundi
- mikrofoniaukko ja sen paikka kalvossa

- jätetäänkö pedaalin nuija iskun jälkeen kalvoon kiinni vai irti, vaikuttaa sointiin oleellisesti.

3.1 Rummun koko

Lähtökohtaisesti mitä suuremmaksi rummun ympärystmitta kasvaa, sitä matalampi ääni siitä lähtee. Tähän vaikuttaa suuresti myös kalvojen kireys ja vire. Esimerkiksi 22” bassorumpu saadaan tarvittaessa viritettyä matalammaksi kuin 24” rumpu, mutta 24” rumpu on itsessään helpompi saada soimaan matalammalta. Mitä syvempi rumpu on, sitä matalampi soundi rummusta on mahdollista saada. Silloin kuitenkin ilman täytyy kulkea pidempi matka kalvojen välillä, jolloin rummun sointi ei reagoi niin nopeasti. Matalampi rumpu on näin ollen herkempi, ja reagoi paremmin hennompiin iskuihin. (Parsons, 2004.)

Rummun koko vaikuttaa lähtökohtaisesti enemmän soundiin, kun taas kalvojen kireys vaikuttaa oleellisemmin soittotuntumaan. Suuremmalla rummulla saadaan aina liikutettua enemmän ilmaa, mikä tuottaa voimakkaamman soundin. (Parsons, 2004)

3.2 Kalvon kireys ja vire

Kalvon kireys vaikuttaa merkittävästi soundiin ja soittotuntumaan. Mitä kireämmälle virität kalvon, sitä korkeampi ääni rummusta tulee. Soittotuntuman kannalta kireässä kalvossa on enemmän ”reboundia”¹, eli pedaalin nuija pomppaa iskun jälkeen kalvosta takaisin ärhäkämmin kuin löysästä kalvosta. Löysän kalvon kanssa saattaa taas olla joidenkin mielestä hankalampi soittaa, sillä siinä ei voi hyödyntää reboundia samalla tavalla. Jalan lihakset joutuvat näin ollen hieman eri tavalla töihin. Itse tykkään soundin puolesta soittaa löysemmällä vireellä.

¹ rebound = nuijan tai kapulan kimpoaminen takaisin kalvosta iskun jälkeen.

3.3 Pedaali ja sen asetukset

Tärkein asetus pedaalissa on kenties jousen kireys. Mitä kireämmällä jousi on, sitä tehokkaammin nuija palautuu lyönnin jälkeen alkuasentoon. Vastavuoroisesti jos jousi on oikein kireällä, joudut käyttämään polkaisuun hieman enemmän voimaa. Jos jousi laitetaan löysälle, saat bassorummun iskun soitettua vähemmällä voimalla ja lihastyöllä, mutta silloin reboundia on taas hankalampi hyödyntää. Tähän kannattaa kokeilla ja etsiä itselleen hyvä kompromissiasetus. Itse tykkään soittaa hieman keskimääräistä löysemmällä jousen asetuksella.

Muita pedaalin asetuksia ovat esimerkiksi nuijan korkeus sekä kulma. Korkeus vaikuttaa siihen, mihin kohtaan kalvoa nuija osuu. Mitä ylemmäs ja taakse säädät nuijan, sitä enemmän lyöntiin tulee vipuvartta ja enemmän voimaa. Tämä vaikuttaa myös rummun soundiin. Yleensä tavoiteltavaa on asettaa nuija lyömään suhteellisen keskelle rumpua. Toki pienemmissä bassorummuissa se menee väkisin keskikohtaa ylemmäs.

Eri merkkisissä ja mallisissa pedaaleissa on erilainen soittotuntuma, riippuen niiden rakenteesta. En tässä työssä analysoi pedaalivalintoja sen enempää, sillä se olisi jo toisen opinnäytetyön mittainen tutkimus. Itse olen kuitenkin tykännyt erityisesti Yamahan sekä Pearlin pedaaleista. Testissä on ollut myös Sonor, DW sekä Tama. Ykköstyökaluksi käyttööni on jäänyt Yamahan FP9500C -pedaali. Siinä on minun mielestäni optimaalisimmat ominaisuudet tehokkaaseen bassorumputyöskentelyyn.

3.4 Dempin määrä ja asemointi bassorummun sisällä

Demppaaminen ja demppi tarkoittaa rummun sisään laitettavaa kangasta tai muuta pehmeää materiaalia. Sen tarkoituksena on lyhentää ja tiukentaa rummun sointia. Dempin määrän ajatellaan olevan ensisijaisesti soundikysymys, mutta se vaikuttaa jonkin verran myös soittotuntumaan. Mitä enemmän pehmustetta rummun sisällä on, sitä vähemmän ilma pääsee siellä liikkumaan ja kalvot värähtelemään, mikä taas vähentää pedaalin nuijan reboundia (ks luku 3.2). Yleensä toki

demppeä laitetaan rumpuun sen verran maltillinen määrä, ettei se merkittävästi vaikuta tuntumaan.

3.5 Soittotyyli ja tavoiteltava soundi

Suurin ero soittotyylien välillä on se, soitatko kantapää ylhäällä vai alhaalla. Useimmiten kevyemmin soitettaessa, esimerkiksi jazzmusiikissa missä bassorummusta ei ole tarkoituksenmukaista tuottaa kovaa ääntä, moni käyttää ”kantapää alhaalla” -soittotekniikkaa. Sillä pystyy yleisesti helpommin soittamaan kevyitä ääniä rummusta.

Funk-, rock- ja popsoittajat sekä metallirumpalit taas havaintojeni mukaan soittavat useammin kantapää ylhäällä. Sillä rummusta saa helpommin voimakkaamman äänen, mitä noissa musiikkityyleissä kaivataan. Poikkeuksiakin tietysti on, ja molemmilla tyyleillä pystyy soittamaan sekä lujaa että hiljaa, kun tekniikan hallitsee hyvin.

3.6 Mikrofoniauukko ja sen sijainti

Mikrofoniauukko antaa lisävaihtoehtoja tilanteissa, joissa bassorumpu täytyy mikkittää. Sen avulla mikrofoni pystytään asettamaan puoliksi tai kokonaan rummun sisään. (Salz, 2002.)

Mikrofoniauukko on yleensä bassorummun etukalvon reunassa. Soittotuntuman kannalta ero on myös merkittävä. Jos etukalvossa ei ole aukkoa, ilma rummun sisällä ei pääse karkaamaan ulos yhtä tehokkaasti iskun jälkeen, jolloin reboundia on selkeästi enemmän. Jos taas etukalvoon on leikattu mikrofoniauukko, ilmavirta pääsee pakenemaan sitä kautta ulos suoraan iskun jälkeen, mikä vähentää reboundin eli kimmokkeen tunnetta soittajalle. Joskus mikrofoniauukko on rummun kyljessä, jolloin etukalvo jää ehjäksi. Tällöin reboundia jää enemmän, mahdollistaen samalla rummun mikityksen reiän kautta. Keskustelin asiasta Joonas Kinusen (2022) kanssa ja hän totesi, että rummun rungon sivussa olevan reiän

kanssa soittaessa tuntuma on lähellä ehjän etukalvon kanssa soittamista. Reboundia on näin enemmän, kun ilma ei pääse suoraan rummun perältä ulos. (Kinunen J, 2022)

3.7 Nuija kalvoon vai irti

Yleinen soittotapa on irrottaa pedaalin nuija kalvosta heti iskun jälkeen. Silloin se ei jää vaimentamaan (dempaamaan) kalvon sointia, jolloin rummu soii isommin ja pidempään. Tätä varten täytyy nostaa tarkasti jalan paino pedaalilta pois heti iskun jälkeen. Se vaatii kokemukseni mukaan hieman tarkempaa jalkatekniikkaa ja lihastyötä, sekä harjoitusta. Toinen vaihtoehto on "haudata" nuija bassorummun kalvoon iskun jäljiltä. Se tapahtuu, kun jätät jalan painon pedaalille iskun jälkeen. Tämä tulee yleensä melko luonnostaan soittajilta. Tällöin myös soundi on hieman ohuempi ja dempatumpi sekä lyhyempi.

4 Jalan soittoasento ja soittotekniikat

Yleisesti opetetaan, että hyvässä soittoasennossa istumakorkeus on sellainen, että polvet ovat suunnilleen 90 asteen kulmassa tai hieman yli (kuva 1). Penkki tulisi asettaa niin, että istuttaessa lantio on hieman polvia korkeammalla. (Ritter M, 2004) Tämä asetus toki riippuu siitä, soitatko pääsääntöisesti kantapäätä ylhäällä vai alhaalla. Poikkeuksiakin löytyy ja jotkut tykkäävät istua todella matalalla penkillä soittaessaan. Itselleni olen todennut toimivaksi hieman korkeamman asetuksen, jossa polvet tulevat selkeästi yli 90 asteen kulmaan.



Kuva 1. Ergonominen soittoasento. (<https://www.learntoplaymusic.com/blog/how-to-sit-at-a-drum-kit/>)

4.1 Heel-toe -tekniikka

Ns. heel-toe tekniikka tuplaiskujen soittoon on nimensä mukaisesti suomennettuna seuraavanlainen. Nopeissa tuplaiskuissa ensimmäinen lyönti tulee ikään kuin koko jalan voimalla, ja jälkimmäinen isku tuotetaan painamalla pedaali alas päkiällä, samalla kun muu osa jalasta jo nousee pois pedaalilta. Harjoittelin jonkin aikaa tätä tekniikkaa, mutta itselleni se tuntui jotenkin vaivalloisesta enkä saanut siinä kunnolla kiinni. Moni sitä kuitenkin käyttää, joten suosittelen kokeilemaan. Esimerkiksi rumpali Steve Gadd on heel-toe tekniikan käyttäjä. YouTubesta löytyy hyviä opetusvideoita tekniikoista. Seuraavassa linkissä esimerkki, jossa selvitetään heel-toen lisäksi myös seuraavassa alaluvussa mainittava slide-tekniikka.

<https://www.youtube.com/watch?v=0E6KS8B6DMc>

4.2 Slide-tekniikka

Tätä käytän itse, koska se tuntuu minulle luontevammalta. Tekniikka on periaatteessa päinvastainen kuin aiemmin mainittu heel-toe. Tässä päkiä tekee ensimmäisen iskun, ja muu jalka seuraa perässä. Ensimmäinen isku tehdään suunnitteen pedaalin jalkalaudan keskiosaan, jonka jälkeen päkiä liu'utetaan laudan yläosaa päin, josta syntyy toinen isku. (McFarland, 2011) Tämä vaatii jonkin verran harjoittelua, jotta liikkeen saa kontrolloitua. Tunnetuista rumpaleista esimerkiksi Dave Weckl käyttää slide-tekniikkaa.

Nämä molemmat tekniikat sopivat kantapää ylhäällä soittaville. Tietääkseni kantapää alhaalla soittaessa näitä ei tarvitse miettiä. Silloin tuplaisku on lähinnä jalan nopeaa lihastyötä kantapään pysyessä alhaalla. Silloin jalka ei liiku yhtään ”ylimääräistä”. Tämänkin tekniikan voi hioa todella tarkaksi ja nopeaksi, jos tykkää muutenkin soittaa kantapää alhaalla. Hyvä esimerkki mestarillisesta kantapää alhaalla soittajasta on John ”JR” Robinson.

5 Time-käsitys ja sen treenaaminen sekä tekniikan monipuolisuus

Toimivaksi metodiksi olen todennut yksinkertaisesti tekniikan monipuolistamisen. Itse soitan 90% ajasta kantapää ylhäällä. Jossain vaiheessa aloin tekemään samat harjoitteet uudestaan, mutta kantapää alhaalla. Tämä toi jo lyhyessä ajassa jalkatyöskentelyyni paljon lisää kontrollia, mikä osaltaan taas helpotti tarkkaan gridissä² soittamista. Myös musiikissa, mitä itse työkseni soitan, täytyy olla erityisen hyvin gridissä. Tarkkaan sovitettujen ja massiivisten taustanauhojen päälle soittaessa on tärkeää, että isot linjat tulevat myös rumpusetistä tarkasti soitetuna. Toinen tärkeä asia tekniikkaharjoittelussa on soittodynamiikan hyödyntäminen. Suosittelen työssäni esiteltävien harjoitusten soittamista eri voimakkuuksilla.

² Soittaa gridissä = Mahdollisimman tarkkaan keskellä musiikillista kontekstia. Ei edessä eikä takana.

Alkuun voimakkaasti, sitten hiljempaa ja lopuksi todella hiljaa. Tämä kehittää bassorumpujalan lihaksiston toimintaa.

Mielestäni paras keino oppimiseen yleisesti on äänittää omaa soittoaan. Ja ei pelkästään äänittää, vaan muistaa myös kuunnella ja analysoida tarkkaan jokainen äänite, jotta niistä saa kaiken hyödyn irti. Suosittelen kaikkia muusikoita hyödyntämään äänittämistä mahdollisimman paljon. Tämän voi tehdä joko puhelimella, tai vapaavalintaista äänitysohjelmaa hyväksi käyttäen. Jälkimmäisessä on se hyvä puoli, että sinne saa tehtyä kätevästi taustaraitoja. Niiden päälle soittaminen on hyvä harjoitus, mitä itsekin käytän paljon. Yksi myöhemmin esiteltävistä harjoituksista perustuu juuri tähän.

6 Bassorumpu-harjoitukset ja niiden harjoittelu

Esittelen seuraavissa pääluvuissa neljä harjoituskokonaisuutta. Jokainen harjoitus on syytä aloittaa hitaasti ja nostaa tempoja sitä mukaa, kun harjoitus alkaa sujua.

Neljä harjoituskokonaisuutta:

Harjoitus 1, Lineaariset fraasit.

Harjoitus 2, Single-beat-combinations -harjoitus

Harjoitus 3, Logic -treeni.

Harjoitus 4. Power-shuffle ja ilman joustaa -treeni.

Harjoitukset kehittävät käsien ja jalkojen koordinaatiota ja independenssiä. Independence rumpujen soitossa tarkoittaa rumpalin kykyä käyttää jokaista raajaa itsenäisesti. Koordinaatio ja independenceharjoituksia tehtäessä aivoihin kehittyy pikkuhiljaa kyky erottaa raajojen liikkeitä toisistaan siten, että muusikko pystyy soittamaan kullakin raajalla haluamansa rytmikuvion riippumatta siitä, mitä jokin

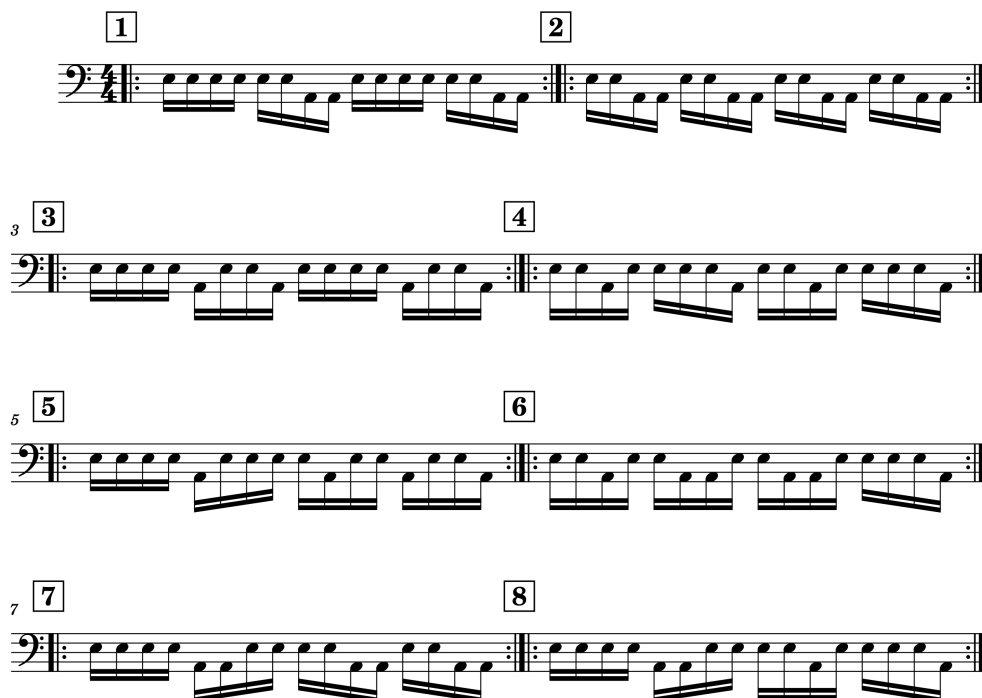
toinen raaja tekee samaan aikaan. Näiden taitojen kehittyminen vaatii aikaa ja toistoja, sekä kärsivällisyyttä. (Drumming insider, 2019)

Harjoitukset ovat esitetty järjestyksessä siten, että kaksi ensimmäistä (1 ja 2) voidaan toteuttaa aivan perinteisillä harjoitusmetodeilla. Kolmannessa harjoituksessa tarvitaan tietotekniikkaa avuksi, joten se vaatii hieman enemmän paneutumista. Suosittelen kuitenkin kokeilemaan harjoitusta avoimin mielin. Neljännen kohdan harjoitukset ovat myös suoraviivaisempia treenejä, joskin täysin käyttökelvottomia musiikillisessa kontekstissa. Tämän vuoksi jätin ne viimeiseksi. Havaintoni mukaan kyseiset harjoitukset ovat kuitenkin varsin tehokkaita bassorumputekniikan vahvistamiseen.

7 Basic linear -fraasit

Basic linear phrases -niminen harjoitus (Chaffee 1980.) on harjoitus, jota olen käyttänyt kahdella tavalla tässä kontekstissa. Nuotissa on nimensä mukaisesti lineaarisia 1/16-osanuotteja jaettuna käsille ja bassorumpujalalle. Käsien järjestyks ja iskun paikat ovat varioitavissa. Kerron niistä tarkemmin seuraavissa alaluvuissa. Basic linear fraasi -harjoitus kehittää erityisen hyvin 1/16-osa tuplaiskuja ja bassorummun groovea.

Kuvassa 2 esitetään kahdeksan ensimmäistä perusfraasia. Liitteessä 1 löydät harjoituksia vielä kahden sivun verran lisää. Ne kannattaa soittaa myös läpi. Luvuissa 7.1; 7.2 ja 7.3 on ohjeita harjoituksen suorittamiseen eri tavoilla.



Kuva 2. Lineaariset fraasit.

7.1 Virveli-basariharjoituksena

Tässä kannattaa ehdottomasti käyttää harjoituksen apuna metronomia. Aloitus-tempo on esimerkiksi 80 BPM. Kädet soitetään aluksi vuorokäsin. Soita nuotti läpi ensin suoraan, sitten kolmimuunteisesti. Tämän jälkeen lisää tempoa 2-5 BPM ja tee sama uudestaan. Myöhemmin voit varioida myös käsijärjestystä, aloittaa vasemmalla kädellä, tai soittaa harjoitusta esimerkiksi tuplaiskuilla.

7.2 Hihat-jalka mukaan

Lisää hihat-jalka joka neljäsosalle. Yritä soittaa sekin mahdollisimman tarkkaan bassorummun jalan kanssa. Vältä flameja³, eli soita iskut tarkalleen samaan aikaan. Muista pitää hyvä tasapaino penkissä tätä harjoitusta tehdessä. Se herkästi horjuu, kun kaikki raajat työskentelevät vaihtelevassa järjestyksessä. Tasapainon

³ Flam = kaksi iskua soitettuna peräkkäin muutaman millisekunnin välein.

pitämiseen auttaa myös kantapäätä alhaalla soitto. Myöhemmin voit kokeilla hihat-jalkaa 2. ja 4. iskun paikkoihin.

7.3 Komppiharjoituksena

Kädet soitetaan edelleen vuorokäsin, oikea hi-hatiin ja vasen haamulyönteinä virveliin. Ota backbeat mukaan 2 ja 4 iskuille, sillä kädellä mikä osuu kussakin harjoituksessa kohdalle. Soita harjoituksia läpi samaan tyyliin kuin aiemmassa kappaleessa. Tulet huomaamaan, että harjoituksen joissain kohdissa bassorumpuisku osuu 2&4 backbeatin kanssa samalle iskuille. Tällöin kannattaa vaihtaa komppi halftimeksi, eli siirtää backbeat kolmosiskulle. Tällöin harjoitus rullaa mukavasti eteenpäin. Kuvassa 3 nuottiesimerkit komppiharjoituksista fraasien kohdista 1 ja 3.



Kuva 3. Komppiharjoituksen variaatiot ja backbeatin paikka.

8 Single-beat -combinations

Tässä harjoituksessa osallistetaan molempia jalkoja enemmän yhdessä. Ideana on valita jokin ostinatokuvio jaloille, ja soittaa käsijärjestysnuottia (kuvio 4) sen päälle hyvällä groovella. Näytän esimerkkinä kaksi erilaista jalkaostinattoa (kuva 5 ja kuva 6), mutta suosittelen kehittämään myös muita omia variaatioita. Käsijärjestyksiä löytyy lisää *Stick Control* -kirjan sivuilta 5-7. (Stone 2009, s. 5-7)

Single Beat Combinations

1 R L R L R L R L R L R L R L R L 2 L R L R L R L R L R L R L R L R

5 3 R R L L R R L L R R L L R R L L 4 L L R R L L R R L L R R L L R R

9 5 R L R R L R L L R L R R L R L L 6 R L L R L R R L R L L R L R R L

13 7 R R L R L L R L R R L R L L R L L 8 R L R L L R L R R L R L R L L R L L

Kuva 4. Single beat combinations käsijärjestykset.

8.1 Jalkaostinato 1

Aloita kuvan 4 harjoitus hitaalla tempolla, esimerkiksi 105 bpm. Osa käsijärjestykskuvioista on alkuun haastavia yhdistää jalkaostinatoon. Tehokkaimmat treenit näistä ovat nuotin kohdat 5-8, jotka ovat kaikki paradiddlen variaatioita. Suosittelemme viettämään niiden parissa aikaa. Vältä taas flameja.

Alla kuvassa 5 esimerkki yhdestä jalkaostinatonsta, jota voit soveltaa kuvan 4 käsijärjestysharjoitukseen.

Kuva 5. Ensimmäinen jalkaostinato.

8.2 Jalkaostinato 2

Tässä bassorumpuostinatossa (kuva 6), tulee nelosiskun kohdalla yhtä aikaa isku molemmilla jaloilla, ja yhdellä kädellä. Ole erityisen tarkka, ettei siinä kohtaa tule yhtään flamia. Tämä on alkuun haastavaa, mutta kehittyy nopeasti.



Kuva 6. Toinen jalkaostinato.

8.3 Aksentit käsille

Kun olet soittanut harjoitteen läpi ensin ilman käsiaksentteja, voit lisätä niitä mukaan. Soita aksentti kussakin käsijärjestyksessä ensin joka neljäsosalle, ja siirrä sitä systemaattisesti aina 1/16-osan verran eteenpäin, kunnes aksentin paikka on harjoiteltu joka kohtaan erikseen.

9 Logic-treenaus ja äänitysohjelman hyödyntäminen

Tässä harjoituksessa hyödynnetään tietotekniikkaa sen verran, että tarvitset avuksi jonkin äänitysohjelman (tässä tapauksessa Logic Pro X). Nuottiesimerkinä olen itse käyttänyt Tommi Rautiaisen kirjan sivulta 21, ”melodia 5”, harjoitus B. (Kuva 7)



Kuva 7. Melodia 5 -harjoitus. (Rautiainen 2010, s.21)

Nuotissa oleva melodia on tarkoitettu naputtamaan äänitysohjelmaan MIDI-nuotteina ja laittaa jokin vapaasti valittava perkussiivinen sample soundiksi. Tämän jälkeen loopataan⁴ kuvio toistamaan itseään.

Kun tausta on valmis, harjoituksen ideana on soittaa vapaavalintaista komppia käsillä, ja yrittää osua bassorumpujalalla mahdollisimman tarkkaan samaan kuin korvanappeihin kuuluva melodia. Jos saatavilla on mikrofoni, voit myös kätevästi äänittää samaan projektiin soittosi, ja analysoida gridiltä visuaalisesti, mihin omat basari-iskusi laskeutuvat, ja tehdä säätöjä sen perusteella. Soita harjoitusta ensin maltillisella tempolla, esimerkiksi 60 bpm. Siirry aina pari pykälää nopeampaan tempoon, kun tuntuu, että soitto asettuu taustanauhan kanssa kohdalleen. Erityisen kätevää Logicin ja MIDI:n kanssa työskennellessä on, että saat käytännössä portaattomasti säädettyä taustanauhan tempoja sekä kolmimuunteisuutta. Kun olet soittanut harjoituksen läpi suorana muutamilla tempoilla, säädä taustaa Logicin "Swing" -nappulasta kolmimuunteisemmaksi ja toista harjoitus samalla periaatteella.

Tämän harjoituksen etu on se, että kuulokuvan lisäksi näet myös visuaalisesti aaltomuotoja (waveformeja) zoomaamalla iskujesi paikat suhteessa taustanauhaan. Voit katsoa menivätkö ne keskimäärin keskelle, eteen, vaiko taakse, ja tehdä säätöjä seuraavaa ottoa varten sen perusteella. Toki tämä metodi vaatii jo

⁴ loopaus = tietyn kohdan asettaminen jatkuvalle toistolle alkaen aina uudestaan alusta.

hieman enemmän osaamista ja tietämystä äänittämisestä ja äänitysteknologiasta.

Suunnitelmissani on jo jonkin aikaa ollut perustaa sellainen rumpuopetus-studio, jossa olisi muutama setti pystyssä mikitettynä ja äänitysvalmiudessa. Täten näitä metodeja voisi helposti käyttää myös oppilaiden kanssa ja näyttää heillekin suoraan oman soittonsa ja iskujensa paikat. Moni oppii kuitenkin korvan lisäksi myös visuaalisesta informaatiosta todella hyvin, joten koen että tämä voisi olisi toteutuskelpoinen idea. Luonnollisesti oppilaan ikä vaikuttaa tämän harjoituksen sopivuuteen.

9.1 Snareroll-variaatio

Kompin lisäksi tätä harjoitusta on hyvä tehdä niin, että kädet soittavat 1/16-osa rollia virvelirumpuun. Alkuun vuorokäsin ja myöhemmin tuplaiskuina tai esimerkiksi paradiddle-rytmillä (LRLL RLRR)⁵. Tällä tavoin saadaan harjaannutettua käsien ja jalkojen keskinäistä koordinaatiota. Bassorumpumelodian iskut osuvat vuoroin kummankin käden lyönnin kanssa samaan aikaan. Koita välttää flameja, ja osua mahdollisimman tarkkaan samaan aikaan sekä kädellä että bassorumpujalalla. Voit ottaa myös hihat-jalan polkaisun mukaan tahtien 2 ja 4 iskuille. Yritä saada myös se soitettua ilman flamia, kun isku osuu bassorumpujalan kanssa samalla tahdin osalle.

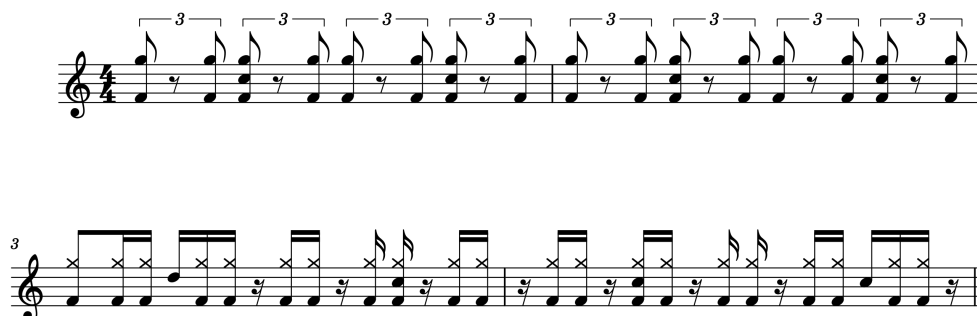
L = left, vasen. R = right, oikea

10 Bonus: Power-shuffle- ja ”ilman pedaalin jousta” -harjoitus

Listaan tähän vielä muutamia yksittäisiä bonusharjoituksia, mitkä olen todennut tehokkaiksi. Nämä ovat niin suoraviivaisia harjoituksia, ettei niitä tarvitse kovin paljoa varioida, joten esittelen ne samassa luvussa.

10.1 Power-shuffle

Power-shuffle -harjoituksessa perusideana on soittaa shuffle -komppia ja ottaa bassorummun iskut mukaan soittamaan shuffle -rytmiä. (Ylimäki, A. 2020) Tällöin oikea käsi ja oikea jalka siis soittavat samaa rytmiä. Tälle tuskin on järkevää paikkaa missään musiikillisessa kontekstissa, mutta treeninä se on hyvä ja tehokas. Lisään tähän vielä toisen metrisen modulaatio/sekvenssivariaation, jonka näet oheisesta nuottikuvasta.



Kuva 8. Power-shuffle ja sen metrisen modulaatio.

10.2 Ilman jousta -treeni

Tarkoituksena nimensä mukaisesti on ottaa pedaalin jousi irti. Saattaa kuulostaa vaikealta harjoitukselta, mitä se alussa onkin. Mutta tällä tavalla on täysin mahdollista soittaa, kun hyödyntää reboundia.

Voit treenata ensin kantapää alhaalla. Siitä on huomattavasti helpompi aloittaa. Soita basari-iskuja niin, että otat kaiken painon pois pedaalilta, kun nuija osuu

kalvoon. Älä kuitenkaan nosta jalkaa fyysisesti irti pedaaliilta. Se on turhaa lihas-työtä. Tulet huomaamaan, että jos otat painon pedaalilta pois hetkeäkään liian myöhään, nuija jää kalvoon kiinni ja joudut nostamaan sen kädellä irti kalvosta. Tämä harjoitus kehittää jalan lihaksistoa hyödyntämään reboundia soitossasi. Kun treenaat harjoitusta tarpeeksi, tulet huomaamaan, että soitostasi tulee kevyemmän tuntoista ja helpompaa, ja silti voimakkaan kuuloista. Harjoittele myös kantapää ylhäällä. Älä hermostu, reboundia on todella vaikeaa toteuttaa alkuun, mutta se tulee kehittymään pikkuhiljaa.

11 Pohdinta

Työni tavoitteena oli tarjota harjoituksia ja vinkkejä rummunsoittoa harjoitteleville soittajille, jotka kaipaavat lisää tarkkuutta ja groovea jalkatyöskentelynsä. Koostin omista harjoituksistani sekä opettajiltani saaduista harjoituksista työhöni ne, jotka tuntuivat omalla kohdallani toimivilta.

Idea työhön tuli ongelmista omassa soitossani, joita lähdin ratkomaan jo vuosia aiemmin. Minua häiritsi hieman myös se, ettei jalkatyöskentelyn harjoittelemisesta ollut löytynyt oikein kattavaa opasta, eikä siihen ainakaan oman kokemukseni mukaan kiinnitetä tarpeeksi huomiota rummunsoiton opetuksessa. Ainakin omalla kohdallani näistä harjoituksista oli tavattomasti hyötyä. Ahkeran treenaamisen jälkeen soittoni on nyt tarkempaa ja groovaavampaa kuin aiemmin. Jalkojen ja käsien koordinaatio toimii paremmin yhteen.

Haasteena työssä oli oikeiden harjoitusten valikoiminen. Minulla oli paljon hyviä ideoita treenaamiseen ja rajasin niistä osan pois. Yksi hyvä harjoitusmetodi on soittaa kappaleiden mukana ja matkia siellä esiintyviä bassorumpukuvioita. Miellessäni oli jossain vaiheessa tehdä listaus hyvistä bassorumputreenikappaleista. Se rajautui kuitenkin työstä pois, sillä halusin sisällyttää tähän hieman monipuolisemmin varioitavissa olevia harjoituksia.

Erilaisia koordinaatioharjoituksia löytyy useimmista oppikirjoista, ja kukin voi niitä helposti kehittää myös itse. Tässä työssä esitetyt harjoitukset on kuitenkin valikoitu nimenomaan bassorumpujalan tarkkuuden harjoitteluun mielessä, mikä tekee materiaalista hieman tarkemmin rajattua.

Muita koordinaatioharjoituksia tekemällä tarkkuus varmasti kehittyy myös, ja toki on yksilöllistä minkälaiset harjoitukset kenellekin sopivat ja mitkä motivoivat harjoittelemaan. Työssä esitetyt harjoitukset olen itse todennut itselleni tehokkaiksi ja uskon että niistä on hyötyä myös muille, jotka kamppailevat samojen ongelmien kanssa komppisoitossaan.

Lähteet

Chaffee, G. 1980. Time functioning patterns. GC Music.

Daily Drum Lesson. (24.7.2017). Bass Drum Technique (Slide / Heel Toe) – Daily Drum Lesson. (Videotiedosto). Haettu 17.11.2022 osoitteesta <https://www.youtube.com/watch?v=0E6KS8B6DMc>

Drumming Insider. (2019). How do drummers multitask. Luettu 30.9.2022 osoitteesta <https://drumminginsider.com/how-do-drummers-multitask/>

Kinnunen, J. (2022). Henkilökohtainen tiedonanto. Keskustelu rummun mikrofonin aukon sijainnista 20.9.2022.

LTP Admin. How to sit on a drum kit. 24.1.2013. Luettu 17.11.2022 osoitteesta <https://www.learntoplaymusic.com/blog/how-to-sit-at-a-drum-kit/>

McFarland, M. (2011). The slide bass drum technique. Canadian Musician. Haettu 3.10.2022 osoitteesta <https://www.proquest.com/docview/913286967/AD53D80BB46E4AF7PQ/1?accountid=11363>

Parsons, M. (2004). From the bottom up: Bass drum dimensions – Delving into the details of depth and diameter. Modern Drummer. Haettu 30.9.2022 osoitteesta <https://www.proquest.com/iimp/docview/1314625/80258C38E42C4193PQ/1?accountid=11363>

Rautiainen, T. 2010. Groove In. Riffi-julkaisut.

Ritter, M. (2004). From the bottom up: Strictly technique – Unburying the beater: Bass drum for speed, fluidity, and dynamic control. Modern Drummer. Haettu 3.10.2022 osoitteesta

<https://www.proquest.com/docview/1314546/FEC17C7AF3B341C4PQ/3?accountid=11363>

Salz, R. (2002). Get your kicks. Electronic Musician. Haettu 30.9.2022 osoitteesta

<https://www.proquest.com/docview/196006135/1164676256404E28PQ/16?accountid=11363>

Stone, G. 2009. Stick Control. Stone percussion books.

Ylimäki, A. (2020). Henkilökohtainen tiedonanto. Keskustelu power-shuffle -harjoituksesta. 7.7.2020.

Liitteet

https://drive.google.com/drive/folders/1tRLggyUm8ljuFLyaanmrk2Yu-hErfVR2O?usp=share_link

Lineaariset fraasit. Nuottikuva Roope Nieminen: lähteenä käytetty Stick Control s. 5-7.